

Skoleutvikling i Fosen-regionen

Rapport fra ekstern vurdering
på Testmann Minne skole i uke 44/2022

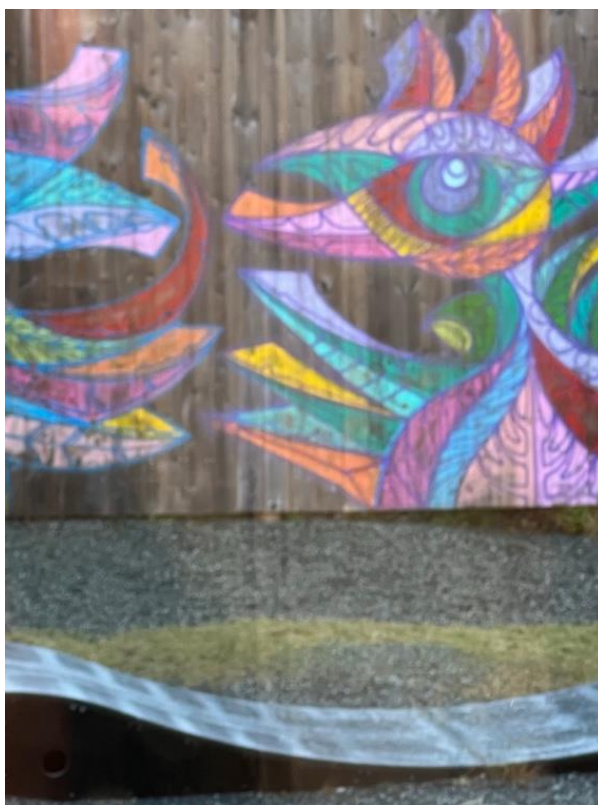

Vurderingstema:

«Ved Testmann Minne skole blir alle elever sett og får utfordringer tilpasset sine forutsetninger og behov»

Innhold

Forside	1
I. Forord.....	3
II. Fakta om skolen.....	7
III. Valg av hovedutfordring.....	8
IV. Fremtidsbilde.....	9
V. Tegn på god praksis og praksis som kan bli bedre, sett gjennom fire perspektiv	10
VI. Etterord.....	28
Vedlegg A - Deltakere i ekstern vurdering	31
Vedlegg B - Tidsplan og aktiviteter	32
Vedlegg C - Metoder	33
Vedlegg D - Samtaleguider.....	33

Forord

Vi vil takke for ei veldig fin uke på Testmann Minne skole!

Vi har fått møte mange hyggelige elever, foreldre og ansatte ved skolen. Alle vi har pratet med gir uttrykk for at de er glade i skolen sin og at skolen betyr mye for lokalsamfunnet og nærmiljøet. Vi har møtt elever og foresatte som skryter av lærere med høy faglig kompetanse og ansatte som trekker frem flinke elever som de er glade i og foresatte som støtter opp om læringsarbeidet. Alle vi har snakket med skryter av skolens sosiale læringsmiljø, men uttrykker på den andre siden en bekymring for skolens slitne bygningsmasse.

Gjennom samtalene med elever, skolens ledelse, foresatte og ansatte får vi inntrykk av at dette er en skole med engasjerte barn og voksne, som ønsker et godt faglig og sosialt miljø for både store og små. Vi har blitt ønsket velkommen inn i alle undervisningsrom, og har fått lov til å se eksempler på hvordan tilpasninger av opplæringa foregår i ulike fag og klasser.

Vi opplever en rolig, trygg og god stemning i klasserommene. Vi har erfart at ansatte på Testmann Minne skole er opptatt av å se hver enkelt elev og høre deres stemme i opplæringa som gis.

Vi ønsker dere lykke til videre med den viktige, men vanskelig jobben mot målet om tilpasset opplæring som møter alle elevenes forutsetninger og behov.

Med vennlig hilsen

Stian Svarva Denstad og Hilde Kristin

Lorentsen (eksterne vurderere)

Bård Knutsen og Karen-Birgitte Dille (NTNU)

Ekstern skolevurdering – et verktøy for skoleutvikling

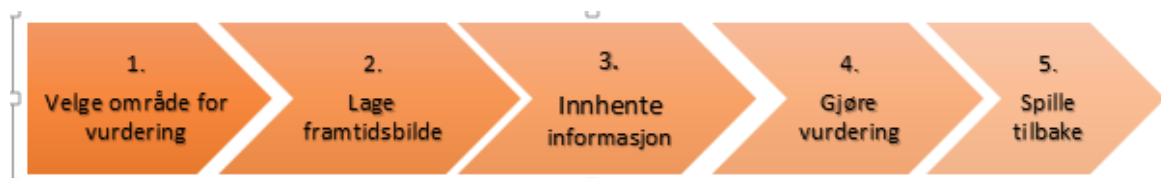
Hva er ekstern skolevurdering?

Ekstern skolevurdering er et verktøy for skoleutvikling.

Forskrift til opplæringsloven, kapittel 2, §2-1 om skolebasert vurdering, sier at alle skoleeiere er pålagt å ha et system for vurdering av skolens virksomhet, internt eller eksternt. I forskriften nevnes det ikke hvordan den skolebaserte vurderingen skal gjennomføres, men en av måtene er ekstern vurdering. Dette verktøyet blir brukt i mange kommuner og regioner for å forsterke utviklingsarbeidet på skolene.

Fosen-regionen bygger denne vurderingsmodellen på en tilpasset versjon av Hardanger/Voss-regionen sin skolevurderingsmetodikk.

Modellen består av fem trinn:

Ståstedsanalysen

Før den eksterne skolevurderingen har skolen gjennomført ståstedsanalysen, et analyseverktøy som hjelper skoleeiere og skolene med å kartlegge hvilke områder som bør utvikles. Dette verktøyet tar utgangspunkt i kvalitetsindikatorer som nasjonale prøver, elevundersøkelsen og andre undersøkelser som brukes lokalt. Ut fra analysen av disse resultatene og eventuelt andre undersøkelser, valgte skolen tema for den eksterne skolevurderingen: *Ved Testmann Minne skole blir alle elever sett og får utfordringer tilpasset sine forutsetninger og behov.*

Vurderingsrapporten

Vurderingen tar utgangspunkt i et «Framtidsbilde» for skolen. I dette framtidsbildet beskrives kvalitetsmål for skolen innenfor vurderingstemaet. I tillegg til kvalitetsmålene, er det satt opp konkrete utsagn om hva som kjennetegner god praksis. Disse tegnene er basert på lov- og regelverk og god pedagogisk praksis, samt at det er selve kjernen i vurderingsprosessen og viser idealbildet for skolens ønskede praksis innenfor vurderingstemaet.

Et bredt spekter av interessenter har uttalt seg om skolens nåværende praksis i forhold til tegnene på god praksis. Det er gjennomført observasjoner i klassene og i skolemiljøet og vurdererparet har hatt tilgang til dokumenter av betydning for den vurderinga som er gjennomført. I tillegg har vurdererne innhentet informasjon fra skoleledelsen, lærere, elever, foreldre og eventuelt annet personale.

Selve vurderingsuka har vart i tre til fire dager, og siste dag av vurderinga ble denne rapporten lagt fram med funnene for skolen. Rapporten trekker fram tegn på god praksis og tegn på praksis som kan bli bedre for skolen. Funnene og analysene i rapporten skal være til hjelp i det videre arbeidet med det valgte temaet.

Det viktigste utviklingsarbeidet skjer på skolen når skolen sammen skal følge opp funnene og refleksjonene fra vurderingsuka og sammen jobbe med å bli en bedre skole.

Faglig grunnlag for ekstern vurdering

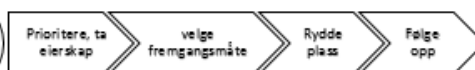
Kvalitetsarbeid og skolebasert vurdering
skoleutvikling og organisasjonsutvikling

Skolevurdering

Veksling

Endring av praksis

Om regionen:

17 skoler i 4 kommuner på Fosen har gått sammen om ekstern vurdering i lokalt vurderingsarbeid.

Indre Fosen, Osen, Ørland og Åfjord gjennomfører ekstern vurdering på tvers av kommunegrenser, gjennom en felles nedsatt vurderingsgruppe.

Hvem er vurderingsgruppa?

10 personer i Fosen-regionen er engasjerte i vurderingsgruppa. De har bred pedagogisk bakgrunn, og skal vurdere de 19 skolene som deltar. Hver skole skal i løpet av fire år bli vurdert.

To vurderere gjennomfører vurdering på hver skole, og ingen skal vurdere skole i egen kommune. Fosen regionråd har ansvar for å koordinere ekstern skolevurdering i regionen.

Valg av hovedutfordring

Testmann Minne skole var med i utdanningsdirektoratets læringsmiljøprosjekt skoleåret 2020/2021 og 2021/2022. Dette har vi hatt god nytte av. Før det var skolen en naturlig del av kommunens prosjekt #inkluderemere noe som gjorde at læringsmiljøprosjektet ble en naturlig forlengelse. Gjennom disse prosjektene har vi satt fokus på arbeidet med læringsmiljøet generelt. Vi har også jobbet med å forbedre elevmedvirkningen.

Skolen ser en fremgang. Når vi samtidig med dette har hatt systemsaker som vi har jobbet sammen med PPT om, har vi merket at vi ofte får spørsmål om tilpassing i den generelle opplæringen. Vi har sett at vi har en vei å gå, og har derfor ønsket dette som vurderingstema. Vi ser at behovet for hjelp av PPT øker mtp både enkeltsaker og systemsaker. Flere elever faller av/henger bakpå og vi ser nødvendigheten i å bli bedre på tilpassinger. Det er en utfordring både for de som trenger mengdetilpassinger og nivåtilpassinger i den nedre delen av skalaen og i den øvre og det er med dette som bakteppe vi har valgt vurderingstema:

Ved Testmann Minne skole blir alle elever sett og får utfordringer tilpasset sine forutsetninger og behov.

Mvh

Camilla H. Skjelstad

Rektor v/Testmann Minne skole

Fremtidsbilde

Skolen har godkjent at følgende skal være kvalitetsmål og tegn på god praksis på nettopp deres skole:

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis
Elevperspektiv Elevene opplever mestring og utvikling i skolehverdagen	<ul style="list-style-type: none">• Elevene medvirker i planlegging, gjennomføring og vurdering av egen læringsprosess• Elevene får differensierte oppgaver og arbeidsplaner• Elevenes kompetanse og potensial tas i bruk i klasserommet• Elevene har forventninger om mestring i egen læringsprosess
Lærerperspektiv Lærerne tilpasser opplæringen til den enkelte elev	<ul style="list-style-type: none">• Lærerne sørger for at elevene får medvirke i planlegging, gjennomføring og vurdering av egen læringsprosess• Lærerne støtter elevene med pedagogiske differensieringstiltak• Lærerne støtter elevene med organisatoriske differensieringstiltak• Lærerne har forventninger som speiler elevenes læringspotensial
Hjem-skoleperspektiv Foresatte opplever at elevene får undervisning som er tilpasset deres forutsetninger og behov	<ul style="list-style-type: none">• Foresatte opplever at de får medvirke i elevenes læringsprosess• Foresatte opplever at elevene får utviklet sitt læringspotensial• Foresatte opplever at elevene er motiverte i læringsprosessen• Foresatte opplever at kommunikasjonen med skolen hjelper dem til å følge opp elevene i deres læringsprosess
Organisasjonsperspektiv Profesjonsfelleskapet har felles forståelse for hva tilpasset opplæring innebærer	<ul style="list-style-type: none">• Skolens ledelse legger til rette for prosesser som utvikler felles forståelse for tilpasset opplæring• På vår skole tar alle ansatte del i et profesjonsfelleskap• På vår skole har vi en vurderingskultur som også ivaretar elevstemmen• På vår skole blir alle elever sett

Tegn på god praksis og praksis som kan bli bedre

ELEVPERSPEKTIV

Vi har snakket med 22 elever som alle møtte forberedt til intervjuet. Kloke og reflekterte barn og ungdom som delte sine tanker rundt skolen sin og om hvordan de opplever opplæringa både for sin egen del og i klassen sin.

Alle elevene har sin trinntilhørighet, men snakket også godt om skolen generelt. På Testmann Minne skole forteller elevene at alle er venner og at de kan leke med hvem de vil. De forteller at de lærer mye nytt og at det alltid er noen som støtter, både elever og voksne, når man er lei seg. De beskriver lærerne som flinke, men også som snille og greie. Lærerne gir god undervisning, mener elevene. Lærerne er enkle å snakke med og de er flinke til å ordne opp i ugreie situasjoner. De tar elevene på alvor, tar tak i problemer og løser situasjonen. Her nevnes også helsesykepleier som en trygg og dyktig voksen i skolemiljøet.

Elevene forteller om et stort uteområde som har klatrevegg, sykkelløype og sykkelrampe. De er glade for at skolen har investert i nye PCer. Alle elevene trekker fram *annerledesuka* som positiv, der de kjente på mye medvirkning. De nevner i denne sammenhengen at de kjenner seg respektert når de får medvirke og blir lyttet til. Elevene snakker varmt om arrangementer og ekskursjoner, og ønsker mer av dette.

Elevene beskriver skolemiljøet sitt som inkluderende. De synes skolen er passe stor og at den ligger fint plassert i bygda.

Da vi spurte elevene om hva som kan bli bedre med skolen, trekker alle først fram bygningen og tilstanden den er i. Noen elever forteller om lav temperatur, dårlig luftkvalitet i klasserommene sine og utslitte garderobe- og toalettfasiliteter. Noen elever forteller om utdaterte og slitte bøker, behovet for flere lekeapparater ute,

nye nett i fotballmålene og at de opplever at de praktiske fagene trenger å satses mer på mht. innkjøp av materiell.

Mens enkelte elever beskriver et godt arbeidsmiljø i klassene sine, trekker andre elever fram uro og forstyrrelser. Elevene forteller at lærerne håndterer dette forskjellig.

Samtidig som de er godt fornøyde med de nye PCene, er de frustrerte over et til tider overbelastet internett og digitale hjelpemidler (prosjektorer, smartboards) som ikke fungerer.

Ungdomstrinnet forteller at de savner tiden da de hadde kantine og fikk skolematen på skolen. Dette er noe de eldste mellomtrinnslevene også ønsker seg.

Kvalitetsmål:

Elevene opplever mestring og utvikling i skolehverdagen

Tegn på god praksis:

- Elevene medvirker i planlegging, gjennomføring og vurdering av egen læringsprosess
- Elevene får differensierte oppgaver og arbeidsplaner
- Elevenes kompetanse og potensial tas i bruk i klasserommet
- Elevene har forventninger om mestring i egen læringsprosess

God praksis:

Når vi stiller spørsmål tettere knyttet til vurderingstemaet, det å bli sett og det å få utfordringer tilpassa sine forutsetninger og behov, bidrar elevene med mange innspill. De yngste elevene kjenner at de får påvirke når det skal feires bursdager på skolen og det skal leikes bursdagsleik. De får også påvirke før de skal i gymsalen mht. aktiviteter og rekkefølgen de skal gjøre aktivitetene i, som vi også

observerte da vi var på besøk på småtrinnet. De yngste elevene forteller at lærerne ofte bestemmer hva som skal gjøres, men at elevene synes lærerne tar gode valg.

De litt eldre elevene forteller at de ofte kjenner at de får påvirke valg av arbeidsmetode, progresjon i faget, rekkefølge på temaer og type oppgaver. De har etablert gode metoder for å ta demokratiske valg hvis hele gruppa skal bestemme i lag.

I noen timer kjenner elevene at de blir hørt de gangene skolearbeidet deres utarbeides med utgangspunkt i interessene deres, samtidig som kompetansemålene ivaretas.

Vi har observert elever i individuelt arbeid, i arbeid med læringspartner, i større grupper og fått innsyn i varierte måter å organisere dette på.

Elevene forteller at det er lov å ombestemme seg og skifte arbeidsmetoder underveis i arbeidet. De liker å være med å påvirke, og vil gjerne arbeide variert og praktisk, både inne og ute.

Alle elever er kjent med begrepet vurdering, men definerer det forskjellig. Noen elever opplever at de er i vurderingssituasjoner ofte, andre mer sjeldent. De minste elevene opplever at vurdering er at læreren sier noe hyggelig om arbeidet som er gjort, det kan være en slags premiering etter at klassen har nådd et felles mål, eller det kan være noe læreren sier når elevene er ferdig med en oppgave.

De eldre elevene forteller om egenvurderinger, elevvurderinger (der de får gi tilbakemelding til andre elever) og kriterielister etter trafikklysmodellen (grønn-gul-rød). Etter egenvurderingen drøftes elevenes vurdering i samråd med læreren. Da kan det være at læreren er uenig i egenvurderingen og da bestemmer læreren («... og det kan være at læreren vet best»).

Elevene forteller at de kan si fra om leksene oppleves for lette eller for vanskelige, og at de voksne hjemme kan gjøre det samme.

De trinnene som har loggbøker, trekker fram muligheten til å skrive hva de ønsker i disse. Her kan man også vurdere skolearbeidet sitt og hvordan de har jobbet med dette.

De eldste elevene trakk fram prøvene de ikke fikk karakterer på, men heller en samtale med lærer som noe positivt.

Elevene uttrykker at de har oversikt over, innsikt og kontroll på hva som skal gjøres på skolen. Alle elever har en form for plan, enten det er ukeplan eller en periodeplan som skaper forutsigbarhet. Planene kan være i papirform eller ligge digitalt på Zokrates eller Teams. Lærerne bruker også tavla eller andre plasser i klasserommet for å skape oversikt over hva elevene skal gjøre.

Arbeidsplanene til elevene kan møte elevenes forutsetninger og behov på forskjellig vis, og elevene uttrykker at det er rettferdig at dette er forskjellig.

Elevene opplever at de enkelt kan varsle lærerne om de merker at de trenger å gjøre tilpasninger hvis arbeidet er for lett eller vanskelig. Ifølge elevene er det som oftest tilgang på differensierte oppgaver i klasserommene, og at disse er godt merket og lett å velge blant.

En elev som har nye lærere dette skoleåret, forteller at den gamle læreren har forklart den nye læreren hva de liker og behersker.

Praksis som kan bli bedre:

De minste elevene forteller at de ikke i særlig grad er med på å planlegge undervisninga si, mens de eldre elevene forteller at medvirkningsgraden varierer fra fag til fag.

Arbeidsøktene virker lange for enkelte og noen uttrykker at de ønsker flere pauser.

Trafikklysmodellen som egenvurdering er en mye brukt vurderingsform. Noen elever opplever denne praksisen som urettferdig og peker på en usikkerhet rundt det at noen elever ikke har forutsetninger for å kunne fargelegge alle punkter grønne. Elevene forteller at det er læreren som lager egenvurderingsskjemaet, og

at de ikke kan påvirke hva som står der. Noen ganger kan det å bruke konklusjonene i egenvurderingsskjemaet videre være abstrakt for elevene, som forklarer at de ofte strever med å se sammenhengen fra vurderingen - til nytt arbeid, og deretter til ny vurdering igjen.

Alle elever definerte vurdering som noe som skjer etter endt arbeid.

Elevene ser lærerens kontroll av og kommentarer om leksearbeidet som vurdering uten at denne gir retning og veiledning for videre arbeid. Noen lekser snakker man med læreren om, andre ikke.

Arbeidsplanene til elevene kan møte elevenes forutsetninger og behov på forskjellig vis. Elevene sier at det er rettferdig at ukeplanene er forskjellige. Samtidig undrer noen elever seg over at prøver ofte er like, og ikke oppleves som like tilpassa. Elevene synes de har god oversikt over hva de skal gjøre i fagene, men de vet ikke alltid formålet med oppgavene de får.

Når elevene starter med nye tema, forteller noen elever om at de får spørsmål om hva de kan om temaet allerede. Dette varierer fra fag til fag og fra trinn til trinn.

LÆRERPERSPEKTIV

På spørsmål om hva lærerne legger i begrepet tilpassa opplæring, svarer de at dette handler om å tilpasse etter hver enkelt elevs behov. De knytter dette opp til hva eleven kan mestre av faglige utfordringer, hvilke styrker og svakheter elevene har og hvordan disse kan brukes inn i tilpasninga for den enkelte. De peker på at tilpassa opplæring omhandler alt de lager og legger til rette for eleven i undervisning, slik at eleven skal mestre arbeidsoppgaver. Lærerne sier at de har elevene i tankene når de planlegger undervisningen og at de ønsker at flest mulig elever skal oppleve mestring og faglig utvikling. Enkelte lærere nevner viktigheten av åpne oppgaver som skal kunne treffe alle elever på alle nivåer. De sier at de tilrettelegger undervisningen til hele gruppa innenfor ordinær opplæring.

Kvalitetsmål:

Lærerne tilpasser opplæringen til den enkelte elev

Tegn på god praksis:

- Lærerne sørger for at elevene får medvirke i planlegging, gjennomføring og vurdering av egen læringsprosess
- Lærerne støtter elevene med pedagogiske differensieringstiltak
- Lærerne støtter elevene med organisatoriske differensieringstiltak
- Lærerne har forventninger som speiler elevenes læringspotensial

God praksis:

Når vi spør lærerne om hvordan de møter elevenes forutsetninger og behov i sin undervisning, sier de at godt tilrettelagt undervisning krever mye tid og forberedelse med tanke på hvilke elever som får hvilke oppgaver. Dette avhenger igjen av at lærerne kjenner elevene sine godt og har god kunnskap om den enkelte elevs faglige ståsted.

Videre peker lærerne på viktigheten av at de kan gjøre observasjoner knyttet til elevenes kroppsspråk og stemninga i elevgruppa. Lærerne sier at de tar hensyn til at enkelte elever ønsker å jobbe skriftlig, mens andre foretrekker muntlige

tilnærminger. Vi hører om ulike faglige tilpasninger som gjøres i de enkelte klasserom der det benyttes ulike læringsstrategier og ulike organisatoriske differensieringstiltak.

Lærerne nevner også differensieringer knyttet til mengde og valg av metode i opplæringa. Her legges det vekt på differensieringstiltak som skal hente frem elevenes styrker og potensiale slik at man gir dem trygghet og mestring. Det nevnes at aksept for forskjellighet er noe som etterstrebes i undervisningen på Testmann Minne skole. Ved å lære elevene å kjenne, kan man benytte interessefeltene deres inn i den faglige opplæringa slik at elevene føler på lærelyst.

Gjennom individuelle samtaler, observasjoner, kartlegginger og testing skaffer lærerne seg en oversikt over elevenes forutsetninger og behov, sier de. Samtaler med elevene vil også kunne avdekke forventninger, behov og interesser, uttrykker de. Lærerne trekker videre frem viktigheten av foreldresamarbeid inn mot tilpasset opplæring. En lærer sier at han har utviklet en egen dynamisk kartlegging innenfor sitt fagområde på mellom- og ungdomstrinn. En annen lærer sier at han benytter data fra nasjonale prøver for å tilpasse opplæringen på ungdomstrinn. Lærere på småtrinnet fremsnakker rutiner som finnes i plan for overgang mellom barnehage og skole som viktige i tilpasninger på første trinn.

Lærerne trekker frem bruk av pedagogiske differensieringstiltak som vektlegger differensierte progresjonsplaner, grad av fordypning, oppgavetyper, mengde og tempo for elevene. De sier at de jobber med elevenes motivasjon for læring. Når lærerne beskriver organisatoriske differensieringstiltak, nevner de ulik gruppesammensetning og utnyttelse av skolens arealer i undervisningen. Dette var noe vi også observerte. Lærerne har en bevissthet rundt hvem som jobber sammen, hva elevene jobber med og hvor arbeidet skjer. Vi så en utstrakt bruk av læringspartner for å hente elevens stemmer inn i undervisningen.

Enkelte lærere sier at de har gode muligheter for å gi alle elever læring og utvikling uavhengig av hvilke forutsetninger de har. De sier at dette krever en del ekstra innsats og kreativitet, men at det er mulig å gi alle elever tilpasset opplæring. Andre lærere sier at mulighetene for å oppnå målet om tilpasset opplæring avhenger av ressurser, gruppesammensetninger og lærertetthet. Tid til

hver enkelt elev oppleves av mange lærere som en utfordring, men lærerne sier at fagansvar i flere fag og timer gjør mulighetsrommet for tverrfaglighet og tilpasninger underveis større.

Praksis som kan bli bedre:

Vi har observert klasserom der det tilpasses godt mht. differensiering knyttet til nivå og plassering av elevene, men vi har også sett klasserom der tilpasningen først og fremst handler om mengden oppgaver.

Når vi snakker med våre informanter, kommer det frem både hos lærerne og elevene at det er utfordrende å involvere elevene i planleggingsfasen. Elevene sier at de kan komme med forslag om nytt tema, men at de ofte liker det som lærer bestemmer. Elevene kan medvirke noe på valg av arbeidsmetoder og læringsstrategier, men ofte begrenser dette seg til valg mellom to eller flere alternativer som lærer har definert. Elevene på mellomtrinnet beskriver demokratiske prosesser der bruk av «hodet i pulten» lar elevene ta valg der flertallet bestemmer utfallet. Vi har hørt om og sett få tegn på praksis som understøtter at elevene deltar i reelle medvirkningsprosesser knyttet til planlegging og gjennomføring av sin individuelle opplæring.

Noen elever sier at de får egenvurderingsskjema på slutten av en arbeidsperiode. Vi har også sett eksempler på slike vurderingsskjema. Vi hører ikke om elever som er med i utforming av vurderingskriterier eller egenvurderingsskjema verken når vi snakker med elevene eller lærerne. Noen lærere sier at elevene er med på å rette sine egne prøver og at de gir vurderinger til hverandre, men vi har fått mindre innsyn i at dette skjer gjennom reell involvering av elevene med tanke på hva slike vurderinger kan etterspørre.

Noen av lærerne sier at enkelte elever ikke har forutsetninger for å være en aktiv deltaker og medvirker i planlegging, gjennomføring og vurdering av egne læringsprosesser, mens andre lærere sier at elevene kan medvirke og påvirke rekkefølger i arbeidet de skal gjøre, tidspunkt for prøver, grad av fordypning og tema for prosjekter.

Noen fag er enklere med hensyn til hvordan elevene kan medvirke, enn andre. Lærerne påpeker også at de er best i stand til å vite hva elevene skal lære i de ulike fagene. Det er lærerne som vet hva fagplanene legger opp til at elevene skal lære, sier de. Enkelte lærere sier videre at det er lettere å vurdere egen læring dersom elevene har laget sine egne mål for opplæringen. Andre lærere sier at vansker knyttet til nettilgang utfordrer deres muligheter for å involvere elevene i medvirkning knyttet til planlegging, gjennomføring og vurdering av egne læringsprosesser. Både lærerne og elevene sier at elevene får medvirke i valg av aktiviteter på annerledesdager og i tverrfaglige prosjekter.

Lærerne ønsker at elevene skal benytte flere strategier i opplæringen sin. Lærerne sier at elevene ofte benytter Power Point som presentasjonsverktøy når de skal legge frem det de har jobbet med i et tema eller prosjektarbeid. Enkelte lærere oppfatter at elevene gjerne vil jobbe tradisjonelt ved at lærer formidler noe først, før elevene jobber med oppgaver i etterkant. Det reflekteres lite over hva en endring i en slik tradisjonell tilnærming til opplæring innebærer for valg lærerne gjør i sin undervisningsplanlegging. Når vi snakker med lærerne, kan det virke som at det er vanskelig for elevene å nyansere forskjellene på medbestemmelse og medvirkning. Lærerne peker selv på utviklingssamtaler som arena for medvirkning.

Lærerne sier at det er krevende å gi alle elever muligheter til læring og utvikling uavhengig av forutsetningene deres. Enkelte lærere knytter denne muligheten tett opp til faktorer som ressurser og tid. Det pekes også på elevenes egen motivasjon for skolefag som viktig i deres involvering i læringsprosesser. Lærerne erkjenner at det kan være elever som ikke blir sett og hørt i tilstrekkelig grad. Det er lett å se hvem som strever i en klasse, men ikke alltid like lett å vite hvorfor de strever eller hvordan vi kan hjelpe dem, sier lærerne.

HJEM-SKOLEPERSPEKTIV

Det kom 18 foresatte på møtet som ble avholdt i gymsalen på Testmann Minne skole, mandag 31.10.2022, kl. 18.00. Alle trinn var representert på foreldremøtet. Vi møtte en gjeng med engasjerte og konstruktive foresatte som delte sine tanker om skolen opp mot vurderingstemaet. De foresatte ble bedt om å trekke frem noen positive sider ved skolen sin. Her nevnte de blant annet at de opplever ansatte som godt skolerte. De trekker frem det positive ved at skolen er liten og oversiktlig, og at det er positivt at skolen favner om alle grunnskolens årstrinn. De opplever en nærhet til skolen og de som jobber der. Foresatte har tiltro til lærerne, og de opplever at skolen er viktig for lokalsamfunnet. De foresatte skryter av gjennomføringen av tverrfaglige opplegg. Alternative læringsopplegg i matematikk trekkes også frem. De foresatte fremsnakker personalets kreative evner. Foresatte sier at det benyttes gode verktøy for skole-hjemsamarbeidet.

De foresatte ble også spurt om hva som kan bli bedre ved skolen. Her trekker foresatte først frem at skolens bygningsmasse er sliten og i dårlig forfatning. Trafikken i og rundt skolen beskrives som et stort problem og er til fare for elevene. De foresatte ønsker at de og bygda kan få ta større del i skolehverdagen og nevner blant annet *Åpen Skole* som et fint arrangement som de savner. Videre peker de på at frivilligheten i bygda kan brukes bedre. Presentasjoner og foredrag, flere annerledesdager, kafe, mer samarbeid med lag og foreninger nevnes. Opplegg på tvers av trinn oppleves som positivt. Foresatte ønsker seg mer praktisk tilrettelagt undervisning. De peker på utstyrmangel og trekker spesielt fram spesialrom. De foresatte savner større voksentetthet, både i undervisningsrom og ute i skolegården. Noen klasser er svært store, sier foresatte. Noen foresatte ønsker seg leksefri skole. Andre trekker frem at de ønsker et større fokus på arbeid med klassemiljø i sine grupper.

Kvalitetsmål:

Foresatte opplever at elevene får undervisning som er tilpasset deres forutsetninger og behov.

Tegn på god praksis:

- Foresatte opplever at de får medvirke i elevenes læringsprosess
- Foresatte opplever at elevene får utviklet sitt læringspotensial
- Foresatte opplever at elevene er motiverte i læringsprosessen
- Foresatte opplever at kommunikasjonen med skolen hjelper dem til å følge opp elevene i deres læringsprosess

God praksis:

På spørsmål om de foresatte opplever at barnet deres blir sett og får påvirke sin egen opplæring og skolehverdag, svarer noen at elevene særlig får påvirke det som handler om uteskole eller prosjekter utenfor skolens område. De foresatte erkjenner at de yngste barna i mindre grad er i stand til å påvirke skolehverdagen sin enn de eldste barna. De foresatte opplever likevel at barna deres blir sett og at lærerne er interessert i å høre på dem. Noen trekker frem at lekser kan justeres etter barnas egne ønsker, forutsetninger og behov. Mange opplever at det er et godt samarbeid mellom lærere og foresatte. Noen elever skriver loggbøker om det som skjer eller det som er vanskelig på skolen. Valgfag gir større muligheter for å påvirke noe av opplæringen, sier foresatte på ungdomstrinn. De yngre elevene fanges opp gjennom å bruke elevenes interesser.

Når vi spør foresatte om skolen tilpasser opplæringen til barnas forutsetninger og behov, trekker foresatte frem eksempler på slike tilpasninger. De sier at elevene ofte får jobbe med valgfrie tema og at lærerne ofte tar utgangspunkt i elevenes interesser. Videre sier foresatte at lekser gis etter nivå. Skolen kjennetegnes av et inkluderende miljø der elevene hjelper til og har en viktig rolle.

De foresatte peker på viktigheten av et godt samarbeid mellom foresatte og lærere når det er behov for ekstra oppfølging. Dette kan også gjerne knyttes til samarbeid om læringsmetoder.

På idrettsdag fikk noen elever være med på rollespill heller enn å delta i idrettsaktiviteter. Skolen har tilbudt de foresatte kursing for å bedre følge opp matematikklekser hjemme. Elever som trenger det, får skrive på PC heller enn med blyant og skrivebok. Det benyttes lydbøker ved behov. Skolestudio som digitalt læremiddel oppleves som samlende og oversiktlig for noen foresatte. Skolen har nettopp startet opp bruken av heldigitale læremidler. Noen får gjøre valg i matematikk på ungdomstrinn og kan medvirke med hensyn til dybdelæring i faget.

Foresatte sier at det er muligheter for å påvirke hva barna deres skal lære og hvordan det skal læres. De beskriver en åpen dialog med kontaktlærer. Dette gjøres oftest i utviklingssamtaler, på foreldremøter og gjennom FAU, men også i det daglige samarbeidet med skolen. Foresatte peker på viktigheten av å være en engasjert forelder og framsnakke skolen hjemme. Dette påvirker elevenes holdninger til skolen og skolearbeid, sier de.

En foresatt foreslår at foreldremøtene kan brukes til å se på hva elevene skal lære og hvorfor. Gjennom å sette søkelyset på hva som er god læring, kan det etableres en større forståelse for hva dette innebærer hos foresatte.

Det har blitt tatt i bruk flere digitale verktøy. Dette er en stor fordel med tanke på tilpasninger og motivasjon.

Det trekkes frem at skolen benytter varierte læringsmetoder og at skolen på dette området er flink. Skolen benytter mange arenaer utenfor skolens område. Variasjon og ulike innganger til tema gjør opplæring mer motiverende, og ifølge foresatte er dette med på å vekke en nysgjerrighet hos elevene. Mestring er motiverende, sier foresatte.

Praksis som kan bli bedre:

Foresatte på foreldremøtet sier at det kan være store forskjeller på trinnene med tanke på hvordan elevene får påvirke sin egen opplærings situasjon. Lærerne tilrettelegger for medvirkning i forskjellig grad, sier de foresatte. De foresatte trekker frem utfordringer knyttet til bruken av læringspartner og sier at noen elever kan bli forstyrret av andre. Videre sier de foresatte at det er færre voksne i klassene nå enn før, selv om det er mange barn på trinnet. Dette påvirker også elevenes tro på at de kan påvirke opplæringen sin. Det kan være vanskelig å få hjelp dersom eleven er stille av natur. Det pekes på at elevenes stemmer høres i klassen, men ikke nødvendigvis slik at de får påvirke egen opplæring.

Skolens tilrettelegging med tilpassede oppgaver for høyt presterende elever kan noen ganger bli *mer av det samme* heller enn *mer utviklende* læring, sier noen foresatte. Andre foresatte trekker frem at skolen burde ha større kompetanse knyttet til elever med spesielle behov for å forstå denne elevgruppen bedre. Noen foresatte opplever at de må kjempe for at elevenes behov skal bli anerkjent. Tilrettelegginger kommer sent i gang og man må stå på for at elevene skal få det de har krav på, sier de.

Påvirkningskraften oppleves forskjellig fra trinn til trinn. Foresatte sier at det er læreplanen som bestemmer hva som skal læres og at de foresatte ikke er bevisste sitt eget handlingsrom for påvirkning. De foresatte reflekterer over hvordan det tilpasses for høyt presterende elever og trekker da frem at elever som tar ting lett, ofte tar litt lett på det og ikke strekker seg etter flere utfordringer.

Foresatte ønsker at skolen skal fremstå som mer enhetlig på området tilpasset opplæring.

ORGANISASJONSPERSPEKTIV

Organisasjonsperspektivet som presenteres i denne rapporten tar utgangspunkt i ståstedsanalysen, diverse plan- og styringsdokumenter der skolen beskriver og argumenterer for opplæringstilbudet som gis, i tillegg til samtaler med lærere og skoleledelsen ved skolen. Samtalene med lærerne ble gjennomført trinnvis og det var gjennomgående positive beskrivelser av lærersamarbeidet ved skolen. Både skoleledelsen, og lærerne på de ulike trinnene, tegner et bilde av en skole med godt kvalifiserte lærere som ønsker elevenes beste, som ønsker å se og tilby alle elever et best mulig opplæringstilbud.

Både skoleledelse og lærere opplever at de lykkes med mye, og forklarer dette med et godt samhold som har utviklet seg over flere år. Det er gode relasjoner mellom lærerne og mellom lærere og elever, og de opplever at alle kjenner alle. Dette mener de er viktig for å kunne se og ivareta alle elever på en tilfredsstillende måte. Mange lærere gir uttrykk for at de i sin yrkesutøvelse opplever støtte fra administrasjonen.

Lærerne brukte formuleringer som dette i sin beskrivelse av det som er bra med skolen:

- Passende størrelse på skolen
- Vi voksne kan spørre hverandre om hjelp. Ingenting er for dumt å spørre om. Godt arbeidsmiljø. Delingskultur. Åpenhet angående enkeltelever. Flinke kolleger. Dyktige fagarbeidere. Løser oppdraget godt innenfor rammene.
- Det er våre elever. Vi er flinke til å skape trygghet for elevene. Ønsker at elevene skal kjenne på mestring.

Skoleledelsen har sammenfallende formuleringer. Noen eksempler er:

- Mange fine voksne og barn. Man føler seg velkommen og betydningsfull. Åpen innstilling til ting man kommer med, en stor vilje til å gjøre det beste for både elever og kollegaer. Omstillingsdyktige lærere, som reagerer raskt. Godt utdanna stab.

- Positivt at skillet mellom trinn er lite, de leker og er i lag på tvers av alder. Folk ser og kan støtte raskt fordi alle kjenner alle. Korte avstander mellom kollegaer og mellom skole og heim.
- Lavt sykefravær (under 3%) forteller om at folk ønsker å være på jobb. Fagarbeidere føler på større inkludering og verdi bla. gjennom inkludering på planleggingsdager og ukentlig møtetid med pedagogene.

Selv om ledelsen og lærerne ser mye bra med skolen og undervisningstilbudet, ser de også flere utfordringer og hinder for å kunne tilby et tilpasset opplæringstilbud for alle elever. Begge parter peker på økonomi og skolebygninger som begrensende faktorer på skolens handlings- og mulighetsrom. Både skoleledelsen og lærerne uttrykker et ønske om en avklaring når det gjelder framtidige skolelokaler. Skolens ansatte opplever at skolelokalene er en begrensende faktor for å kunne tilby et godt, variert og tilrettelagt opplæringstilbud for alle. Det er særlig spesialrommene som er utdatert og mangelfullt utstyrt. I tillegg påvirkes skolens satsing på bruk av digitale læremidler negativt av dårlig og ustabil internett-tilgang. Stram økonomi oppgis som årsak til store elevgrupper, særlig på ungdomstrinnet, og at skolen ikke kan imøtekomme enkeltelevers ønske om å hospitere i bedrift.

Skoleledelsen peker videre på betydningen av å kunne tilby en mer praktisk tilrettelagt undervisning som møter alle elevers forutsetninger og behov på en tilfredsstillende måte. Skoleledelsen er kjent med, og viser til gode praksisfortellinger, men mener det fortsatt er et forbedringspotensial ved skolen. Skoleledelsen er bevisst at endret praksis ikke er kun begrenset av bygningsmasse og økonomi, men innser at det stiller krav til både ledelse og motivasjon for endringsarbeid for å utvikle og endre undervisningspraksis.

For å lykkes må alle jobbe mot et felles mål. Sentralt i dette utviklingsarbeidet er en kollektiv satsing på vurdering og utvikling av god delingskultur. Lærerne peker på at det innenfor de ulike trinnene; henholdsvis småskole, mellomtrinn og ungdomstrinn, allerede er en god delingskultur, men det er ulik opplevelse på de ulike trinnene i hvor stor grad denne vi-følelsen favner hele skolen. En stemme uttrykker det på denne måten: *Det sies at vi har en god delingskultur, men ikke sikkert at vi egentlig deler så mye, og kanskje spesielt glemmer vi å dele det som*

er bra. En annen stemme sier mye det samme på denne måten: Vi kan bli flinkere til å dele gode og dårlige erfaringer og undervisning som skole. Dette ville vært en styrke for oss. Det skjer ting som utfordrer oss, men det benyttes ikke kompetansen i hele kollegiet for å løse dette.

Lærerne uttrykker med andre ord et sterkt ønske om å få bidra i arbeidet med å utvikle godt tilpasset opplæring for alle, men at det ikke nødvendigvis er lett å få bidra med sin kompetanse. Flere av lærerne etterlyser bedre kommunikasjon internt, samt å få reell medinnflytelse i arbeidet med å finne løsninger på utfordringer som enkeltlærere, klassetrinn og skolen som helhet står overfor.

Skolen mener det er viktig at eksterne ressurspersoner bruker god tid sammen med skolen for å finne veien videre. Skolen opplever at de ikke alltid får den hjelpen de etterspør og trenger.

Samtidig som det er flere positive sider ved å være en liten skole, kan det også by på utfordringer. En utfordring kan være det å sikre riktig og tilstrekkelig kompetanse i personalet, både i bredden og dybden. Skolen har utfordringer med tilgang på gode vikarer og de opplever stadig nedbemanning som følge av trange økonomiske rammer. Dette bidrar i sum til at det kan være utfordrende å ha tilstrekkelig kompetanse innad i personalet for å kunne møte alle elevers forutsetninger og behov.

Kvalitetsmål:

Profesjonsfelleskapet har felles forståelse for hva tilpasset opplæring innebærer

Tegn på god praksis:

- Skolens ledelse legger til rette for prosesser som utvikler felles forståelse for tilpasset opplæring
- På vår skole tar alle ansatte del i et profesjonsfelleskap
- På vår skole har vi en vurderingskultur som også ivaretar elevstemmen
- På vår skole blir alle elever sett

God praksis:

Avdelingslederne på skolen defineres som en del av skolens ledelse. Det at disse har undervisning på sine respektive trinn (1.-4.trinn og 5.-10.trinn), samt er tett på teamene, gir ledelsen oversikt over skolen. Ledelsen legger til rette for at lærerne skal kjenne på et handlingsrom for å gjennomføre undervisning etter sine metoder. Ledelsen gir støtte og ansatte opplever tillit til å prøve ut nye metoder. Ledelsen og administrasjonen oppfattes som behjelpelig og som at de har en rolle i elevenes og lærernes hverdag.

Ledelsen merker en positiv endring mht. hvor aktiv hver enkelt lærer er og tar del i utviklingen av skolen. De forteller om ulike metoder for å møte behovene de forskjellige personlighetene som et relativt stort læringsfellesskap består av.

Det er positivt at pedagogene selv tar på seg prosjektansvar, bla. i forbindelse med Læringsmiljøprosjektet, forteller skolens ledelse.

Ledelsen har gode erfaringer, god systematikk og gode modeller som de har lyst til å bruke videre og som kan bidra og tilrettelegge slik at alle kan delta aktivt og likeverdig. Dette er også et ønske hos de ansatte.

Elevstemmen høres i langt større grad i vurderingssammenheng nå enn før. Ledelsen beskriver at elever oftere har en bevissthet rundt sin egen deltakelse i vurderinga, både av seg selv og av medelever, når de blir bedt om det. Selv om elevenes repertoar nødvendigvis ikke er stort når det kommer til tilbakemeldingskompetanse, er dette en utvikling ledelsen synes er god.

Ledelsen er fornøyd med systematikken og arbeidet som gjøres i det interne støttesystemet, knyttet til elever med spesielle tilpasningsbehov. På denne arenaen drøftes tilpassa opplæring og tilrettelegginger sammen med lærere, spes.ped-rådgiver og andre støttefunksjoner. Skolen har møter en gang per uke med dette som tema.

Ledelsen ser verdien av å ha kompetente og inkluderte fagarbeidere på skolen. Også lærerne er veldig tydelig på dette. Fagarbeiderne er inkludert i arbeidet

rundt undervisning og har avsatt arbeidstid til planleggingsdager og ukentlig møter med pedagogene.

Både lærere og ledelse er enige om at de ønsker å utvikle delingskulturen, både mellom fag og trinn. I tillegg blir et ønske om økt delingskultur trukket fram når utfordrende situasjoner oppstår, da hele kollegiet kan bidra for å løse problemene. I disse prosessene kan man også avklare forventinger for hva man forventer av de ulike trinnene.

Praksis som kan bli bedre:

Ledelsen deler forståelse for hva og hvordan et profesjonelt læringsfellesskap er, men anerkjenner at det ikke er sikkert at skolen som enhet definerer det likt. Å skape forståelse og enighet for hvordan fellesskapet skal lære i lag er en prioritet fremover, uttaler ledelsen.

Ledelsen ønsker å bidra til gode prosesser hvor de leder de ansatte i å utvikle skolens praksis, men anerkjenner at de har en vei å gå før profesjonelle læringsfellesskap samhandler på en god nok måte slik at ønsket utvikling på et område skjer.

Det er ikke alltid ledelsen kjenner at endringsønsket og endringsviljen er så stor i personalet som de ønsker. Dette har også sammenheng med hvor stor medvirkning de ansatte opplever at de har. Hvor godt endringen er forankret og i hvilken grad man skaper en forståelse for hvorfor endring skjer, er avgjørende for eierskapet til endringsprosesser. Lærerne opplever ikke alltid sammenheng mellom utviklingsprosjektene skolen deltar i.

Et fokusområde som oppleves som krevende er å finne en form på hvordan man kan etablere en god vurderingskultur på skolen. Vurderingsforskning peker på nødvendigheten av å vurdere formativt (underveis i arbeidet), kontra den mer tradisjonelle summative vurderingen (sluttvurdering). Ledelsen vil fortsette arbeidet for å skape gode prosesser rundt dette.

Etterord

Forskning om ekstern skolevurdering konkluderer med at en slik vurdering kan ha stor betydning for utvikling av skolen. Det avhenger imidlertid av hva skolen gjør med sin nye kunnskap etter vurderingsuka.

Spørsmål til refleksjon:

- Hvordan og hvorfor er medvirkning viktig for elevenes læring?
- Hvordan øke elevenes bevissthet om egne læringsprosesser gjennom medvirkning i arbeidet (oppstart, underveis og på slutten av læringsprosessen)?
- Hvordan henger annerledesdager sammen med målene i LK20? Hvilke positive erfaringer ved annerledesdager kan trekkes inn i planlegging, gjennomføring og vurdering av *ordinær* undervisning?
- Hvordan kan og bør elevene medvirke i lærernes planlegging av pedagogiske og organisatoriske differensieringstiltak?
- Hvordan legge til rette for en mer variert og praktisk skolehverdag, og kan/ bør foresatte og lokalmiljø involveres i større grad enn det som gjøres i dag?
- Hvordan legge til rette for å dele og lære av de gode praksisfortellingene?
- Hvordan kan ansatte ved skolen involveres i arbeidet med å utvikle et profesjonelt og lærende fellesskap?
- Hvordan legge til rette for gode samskapingsprosesser som bidrar til ønsket utvikling og en tydeligere «vi-følelse» ved skolen?

Videre arbeid etter ekstern skolevurdering

Etter at vurderingen er over og rapporten er ferdig, **starter** skolens utviklingsarbeid. Prosessen styres av skoleledelsen og følges opp av skoleeier.

Rektors ansvar:

- Skolevurdererne presenterer rapporten for personalet ved skolen. Rektor sørger for at oppvekstansvarlig, politisk skoleeier, PPT, elevråd og FAU er representert når rapporten legges fram.

- Rapporten sendes umiddelbart til oppvekstansvarlig.

- Rektor melder innen 1 uke tilbake til regionkonsulenten om erfaringer med ekstern skolevurdering på tilsendt skjema.

- Innen 8 måneder:
 - Rektor presenterer rapporten for politikerne i hovedutvalg for oppvekst med oppvekstansvarlig i kommunen til stede.
 - På bakgrunn av det som kommer fram i rapporten setter rektor, i samarbeid med fagpersoner fra NTNU, opp en prioritert plan for forbedringstiltak. Rektor presenterer plan for forbedringstiltak på rektormøte og for skoleeier.
 - Det foretas en skriftlig evaluering av tiltakene. Har arbeidet med rapporten ført til de endringer man ønsker?

I denne prosessen er det viktig at vi hører på flere stemmer, både skoleeier, ansatte ved skolen og ikke minst foreldre og elever.

Evalueringen sendes oppvekstansvarlig og presenteres for politikerne i hovedutvalg for oppvekst.

- Tilbakemelding på arbeidet med utfordringene i vurderingsrapporten skjer som del av tilstandsrapporten/årsmeldinga hvert år til skoleeier.

Skoleeiers / oppvekstansvarliges ansvar:

- Skoleeier/oppvekstansvarlig involveres i valg av tema for ekstern vurdering.
- Tema forankres i kommunens/skolens satsingsområder.
- Oppvekstansvarlige har veiledningsansvar/oppfølgingsansvar.
- Rapporten tas inn i lederavtalen med rektorene og brukes i utviklingssamtalene.
- Rapporten skal være et verktøy i en utviklingsplan på skole/kommunenivå.
- Rapporten skal inn i tilstandsrapporten eller som vedlegg til denne.
- Oppvekstansvarlig etterspør evalueringen etter 8 måneder.

Veien videre:

- Rektor legger frem rapporten for FAU mandag 14. november 2022.
- Rektor legger frem rapporten på rektormøte 13. desember 2022.
- Rektor legger frem rapporten for elevrådene i desember 2022.
- Rektor går gjennom rapporten med personalgruppa i uke 45 og 46.
 - hva betyr funnene i rapporten for oss og vår praksis?
 - hvilke utviklingsområder ser vi at skolen vår har etter at vi har gjennomgått rapporten?
 - hvilke tiltak ønsker vi å prioritere slik at alle elever ved Testmann Minne skole blir sett og får utfordringer tilpasset sine forutsetninger og behov?
- Plangruppa planlegger hvordan vi skal jobbe videre med hovedfokus på tilpassinger for alle elever.
- I samarbeid med oppvekstsjef finne tidspunkt for fremlegg for kommunens Oppvekstutvalg.
- Samarbeide med NTNU i det videre arbeidet med skoles utvikling:
 - veiledning på ledernivå og støtte til faglig utvikling i personalgruppa.
 - få støtte til å utvikle en huskeliste for skolens gode praksis innenfor tilpassing til alle elevers forutsetninger og behov.

Vedlegg A: Deltakere i ekstern vurdering

Interne: Rektor, ledergruppa, lærere, foresatte og elever

Eksternvurderere: Stian Svarva Denstad og Hilde Kristin Lorentsen

NTNU: Bård Knutsen og Karen Birgitte Dille

Vedlegg B. Tidsplan og aktiviteter

Tid:	Mandag 31.10	Tirsdag 01.11	Onsdag 02.11	Torsdag 03.11
	Morgenmøte med ansatte kl 07.45 – 08.05	Morgenmøte med rektor kl 08.00 -08.30	Morgenmøte med rektor kl 08.00 – 08.30	Klargjøring av rapport
08.30-09.00	Observasjon 1.klasse Observasjon 2.klasse	Observasjon 9A. trinn Observasjon 9B. trinn	Observasjon 10. trinn	
9.00-9.30	Observasjon 3.klasse Observasjon 4.klasse			Fremlegg av rapport til rektor
9.30-10.00		Observasjon 7.trinn	Arbeid med rapport	
10.00-10.30	Observasjon 6. trinn	Observasjon 8.trinn	Arbeid med rapport	
Matfri 10.30-11.25				
11.25-11.55	Observasjon 5.trinn	Intervju med ledelsen	Samtale med elevene på 5.-7.trinn	Planlegge rapportfremlegg
12.00-12.30	Samtale med elever fra 1. -4.trinn.		Samtale med elevene på 5.-7.trinn	
12.30-13.00	Samtale med elever fra 1. -4.trinn.		Samtale med elevene 8.-10. trinn	
Friminutt 13.10-13.20				
13.20-14.05		Intervju med lærere 1.-4.trinn (13.20-14.20)	Samtale med elevene 8.-10. trinn	
14.15-15.00	Intervju med lærere på 8.-10.trinn (14.05-15.05)	Intervju med lærere 5.-7.trinn (14.30-15.30)		Framlegg av rapport kl. 14.15-15.30
18.00-20.00	Storforeldremøte i gymsalen			

Vedlegg C. Metoder

Tema og tid til rådighet virker inn på valg av metode. I prosessen på denne skolen er følgende metoder benyttet:

Ståstedsanalyse og Organisasjonsanalyse

Dokumentanalyse

Samtaleguider

Møter med ledelsen

Observasjon av læringsaktiviteter

Vedlegg D. Samtaleguider

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis	Spørsmål til elevene
<p>Elevperspektiv <i>Elevene opplever mestring og utvikling i skolehverdagen</i></p> <p>Elevene møter til fire samtaler, organisert i fire grupper: 1.-2.trinn 3.-4.trinn 5.-7.trinn 8.-10.trinn</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elevene medvirker i planlegging, gjennomføring og vurdering av egen læringsprosess • Elevene får differensierte oppgaver og arbeidsplaner • Elevenes kompetanse og potensial tas i bruk i klasserommet • Elevene har forventninger om mestring i egen læringsprosess 	<ul style="list-style-type: none"> • På hvilken måte får du være med å planlegge din egen undervisning? • På hvilken måte får du være med å påvirke hvordan du skal jobbe med skolearbeidet ditt? • På hvilken måte får du være med å vurdere skolearbeidet ditt? • Får du en arbeidsplan av læreren din? • Kan din arbeidsplan være forskjellig fra andre elever sin plan? • Hva synes klassen din om at dere jobber på og med forskjellige oppgaver, rom og måter? • Hva skjer dersom oppgavene på din arbeidsplan er for vanskelige eller for lette? • Snakker dere i klassen om hvorfor dere skal lære et tema før dere starter med det? • Får du være med å si noe om hva du kan om et nytt tema dere skal arbeide med?

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis	Spørsmål til lærerne
<p>Lærerperspektiv <i>Lærerne tilpasser opplæringen til den enkelte elev</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lærerne sørger for at elevene får medvirke i planlegging, gjennomføring og vurdering av egen læringsprosess • Lærerne støtter elevene med pedagogiske differensieringstiltak • Lærerne støtter elevene med organisatoriske differensieringstiltak • Lærerne har forventninger som speiler elevenes læringspotensial 	<p>Samtalen organiseres etter IGP-metoden</p> <p>Individuell del gjøres før uke 44.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva legger du i begrepet tilpassa opplæring? • Hvordan kartlegger du elevenes forutsetninger og behov? • På hvilken måte møter du elevenes forutsetninger og behov i din undervisning? • På hvilke måter sørger du for at elevene får medvirke i planlegging, gjennomføring og vurdering av egen læringsprosess? • Hva legger du i begrepet pedagogiske differensieringstiltak? • På hvilke måter støtter du elevene med pedagogiske differensieringstiltak? • Hva legger du i begrepet organisatoriske differensieringstiltak? • På hvilke måter støtter du elevene med organisatoriske differensieringstiltak? • Hva er dine muligheter for å kunne gi alle elever muligheter til læring og utvikling uavhengig av forutsetningene deres?

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis	Spørsmål til foresatte
<p>Hjem- skoleperspektiv <i>Foresatte opplever at elevene får undervisning som er tilpasset deres forutsetninger og behov</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Foresatte opplever at de får medvirke i elevenes læringsprosess • Foresatte opplever at elevene får utviklet sitt læringspotensial • Foresatte opplever at elevene er motiverte i læringsprosessen • Foresatte opplever at kommunikasjonen med skolen hjelper dem til å følge opp elevene i deres læringsprosess 	<p>Foreldremøtet organiseres etter IGP-metoden. Det er ikke en forutsetning at foreldrene kommer forberedt på spørsmålene, men alle foreldre får spørsmålene på forhånd.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opplever du at ditt barn blir sett og får påvirke sin egen opplæring og skolehverdag? • Synes du skolen er flink til å tilpasse opplæringen til ditt barns forutsetninger og behov? • Får du være med å påvirke hva ditt barn skal lære og hvordan det skal læres? • På hvilken måte gjør skolens opplæring ditt barn motivert for læring? • Hvordan opplever du at samarbeidet med skolen er rundt ditt barns faglige utvikling? • Opplever du at ditt barn får tilpassa opplæring?

Kvalitetsmål	Tegn på god praksis	Spørsmål til ledelsen
<p>Organisasjonsperspektiv <i>Profesjonsfellesskapet har felles forståelse for hva tilpasset opplæring innebærer</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skolens ledelse legger til rette for prosesser som utvikler felles forståelse for tilpasset opplæring • På vår skole tar alle ansatte del i et profesjonsfellesskap • På vår skole har vi en vurderingskultur som også ivaretar elevstemmen • På vår skole blir alle elever sett 	<ul style="list-style-type: none"> • På hvilken måte ledes profesjonelle læringsfellesskap på skolen deres slik at alle lærere tar del i og bidrar inn i dette? • Hvordan gjennomføres prosesser som utvikler felles forståelse for tilpasset opplæring? • Hva legger du som leder i begrepet vurderingskultur? • Har skolen en vurderingskultur som også ivaretar elevstemmen? • Hvordan jobber skolen i en førhenvissningsfase? • Blir alle elever ved skolen din sett og får utfordringer tilpasset sine forutsetninger og behov?